

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., so sídlom v B.**, IČO: X., zastúpeného V., s. r. o., K., IČO: X., proti povinnému: **M. P., nar. X., bytom v K., o vymożenie pohľadávky 1 595,75 EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pod sp. zn. 10Er 541/12, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 29. novembra 2012, č. k. 7CoE 182/2012-33, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného **o d m i e t a .**
Povinnému trovy dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal dňa 8. marca 2012 súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymożenie sumy 1 595,75 EUR s príslušenstvom; povinnosť povinného zaplatiť mu túto sumu preukazoval rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri R., a. s., so sídlom v B., sp. zn. IDC12100011 zo dňa 11. novembra 2011. Následne súdny exekútor JUDr. R. D. požiadal Okresný súd Vranov nad Topľou o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 13. júla 2012, č. k. 10Er/541/2012-15 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Súd prvého stupňa dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, nachádzajúcej sa v zmluve o úvere, keď predmetnú zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Uviedol, že rozhodcovská doložka je súčasťou obsahu všeobecných obchodných podmienok formulárovej zmluvy, ktorú predchodca oprávneného v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Ďalej v odôvodnení

uviedol, že o neprijateľnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Obsah zmluvy bol dopredu daný a spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok alebo odmietnuť. Poukázal na to, že zmyslom, cieľom a účelom právnych noriem, týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, preto vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou. Poukázal na stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyôrfi bod 40, v zmysle ktorého zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo v obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. Za okolnosť vyvolávajúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, možno považovať neprijateľné miesto rozhodcovského konania. Podľa názoru súdu prvého stupňa dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež Smernice 93/13/EHS.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, uznesením z 29. novembra 2012, č. k. 7CoE 182/2012-33 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého dojednaná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa odvolacieho súdu rozhodcovskú doložku v predmetnej veci si povinný osobitne nevyjednal, nakoľko táto splývala s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu,

ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Poukázal na to, že v subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. Miesto konania nespĺňa požiadavku predvídateľnosti a dostupnosti, nakoľko rozhodcovský súd sa nachádza na druhom konci republiky a taktiež chýba poučenie spotrebiteľa o rozdieli medzi štátnym a rozhodcovským súdnym procesom. Ďalej v odôvodnení uviedol, že rozhodcovský rozsudok opierajúci sa o neplatnú rozhodcovskú zmluvu, alebo o neplatnú rozhodcovskú doložku nemožno považovať za exekučný titul súladný so zákonom. Odvolací súd vo vzťahu k tvrdeniam oprávneného o nemožnosti preskúmať súlad exekučného titulu, tvoreného rozhodcovským rozsudkom s hmotným právom a o právnej neistote vyvolanej prekážkou právoplatne rozsúdenej veci, poukázal na zásadné stanovisko Ústavného súdu SR v uznesení zo dňa 24. 02. 2011, č k. IV.US55/11-19, podľa ktorého, ak Exekučný poriadok v ustanovení § 44 ods. 2 pojednával o skúmaní súladu exekučného titulu so zákonom ako takým (t. j. či už zákonom hmotnoprávneho charakteru, alebo zákonom procesnoprávneho charakteru), exekučný súd mohol exekučný titul preskúmať aj z hľadiska príslušných hmotnoprávnych zákonných ustanovení a nie len z procesného hľadiska. Poukázal ďalej na to, že uznesenie o zastavení exekúcie nebráni oprávnenému domáhať sa na príslušnom súde podľa platných procesných predpisov vydania rozhodnutia znejúceho na plnenie dlžnej peňažnej sumy v zmysle úverovej zmluvy.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu, ako i súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ a § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O. s. p. (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Podľa dovolateľa exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol vydaný. Dovolateľ má za to, že súd rozhodoval vo veci, v ktorej sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, a teda bolo v súlade so zákonom rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom, čím je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Považoval

za neprijateľné, aby exekučný súd preskúmaval vecnú správnosť rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom, poprel prípustnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, hoci nebol podaný návrh na začatie konania o jeho zrušenie, ktorý podľa zákona bol potrebný, a boli splnené všetky podmienky pre právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku. Za odňatie možnosti konať pred súdom a porušenie jeho práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dovolateľ označil skutočnosť, že mu nebolo umožnené riadne a zákonným spôsobom uplatniť jeho práva z rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní, ako aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu. Podľa dovolateľa exekučný súd v exekučnom konaní nie oprávnený ex offo skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 veta prvá O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil

vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré oprávnený napadol dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ani nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je procesné prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávneného prichádza do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) a z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak procesné neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení, ale rozhodujúce je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Procesná prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nie je preto daná.

Dovolateľ namieta, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O. s. p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods.

O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľ procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Namieta, že v rozpore so zákonom „preskúmava rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke“ a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní súdy skúmali existenciu rozhodcovskej zmluvy. Dovolateľ namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z obsahového hľadiska nejde teda zo strany oprávneného o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľ uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku), preto námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je opodstatnená. Súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide predovšetkým vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav, vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j., ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne, či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo iná postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného P., s. r. o., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnému: M. P., K., o vymoženie pohľadávky 1595,75 EUR s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Er/541/2012, na základe rozhodcovského rozsudku vydaného STÁLYM ROZHODCOVSKÝM SUDOM zriadeným pri R., a. s., z 11. 11. 2011, sp. zn. IDC12100011, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

Podľa dovolateľa, je konanie súdov postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. e/ O. s. p., ktoré vyvodzuje zo skutočnosti, že súdy skúmali splnenie podmienky pre vydanie rozhodcovského rozsudku, hoci povinný skúmanie splnenia týchto podmienok nežiadal.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha bez návrhu napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu. Súd v takom prípade konanie zastaví.

Z obsahu spisu však dovolací súd takúto vadu konania, ktorá by zakladala procesnú prípustnosť dovolania nezistil.

Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej žiadosti rozhodne v lehote 15 dní (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho - obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O. s. p., ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutie.

Oprávnený v dovolaní tiež namieta, že súdy mu v konaní odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesné nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolaateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. namieta porušenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamena ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti oprávneného pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo podľa jeho názoru dôjsť nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v dôsledku čoho mu nebolo umožnené riadne a zákonným spôsobom uplatniť jej práva z rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní.

O procesnú vadu konania, uvedenú v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak preto neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že v danej veci nešlo ani o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Súdny správne skúmali, či vo veci boli splnené podmienky pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to posudzovaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou). V exekučnom konaní, tak realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, rozhodli o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul. Exekučný súd je už v štádiu tohto posudzovania povinný ex offo skúmať, či rozhodnutie, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie, bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej. Vy rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Pokiaľ ale oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok, je exekučný súd, ako v prípade rozsudku všeobecného súdu, tak v prípade rozsudku rozhodcovského súdu, povinný skúmať, či ide o rozsudok vykonateľný (§ 39 ods. 2 a § 41 Exekučného poriadku), v rámci ktorého exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou takýto rozsudok vydať.

Pri skúmaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, iba ktorá platne uzavretá rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní, a teda aj vykonateľnosť rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní.

Dovolací súd v danej veci dospel tiež k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Tojija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O. s. p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súdy v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmali a s akými skutkovými závermi, citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhoviecie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlili.

Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávneného, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhoviecie žiadosti požadovanej súdnym exekútorom. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.) avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesné prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis,

alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, bez ďalšieho však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 .

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová